

Eesti Arst-Laborantide Selts 60

Karel Tomberg
ELMÜ juhatuse
liige

Tänavu möödub 60 aastat Eesti Arst-Laborantide Seltsi (EALS) sünnist. EALS on Eesti Laborimeditiini Ühingu (ELMÜ) eelkäija toonases ENSV-s. Alates 1962. aastast tegutsesid arst-laborandid eraldi sektsioonina Terapeutide Seltsi koosseisus. 1965. aastal moodustati iseseisev Arst-Laborantide Selts ja valiti juhatus.

Värika tähtpäeva puhul toome teieni EALS-i tööaruande pärast seltsi iseseisvumist, aastatest 1965–1967. Ajad ja inimesed on muutunud, kuid seltsi eesmärgid ning mõned probleemidki paitavad olevat samad.

EALS-i aruanded on meieni jõudnud tänu dr Heljut Kapralile (1923–2021), kes seltsi arhiivi hoolikalt talle hoidis ja ELMÜ-le üle andis.

Aruanne on kirjutatud trükimasinal vene keeles. Püüdsime säilitada originaalset kirjaviisi. Täna tõlkimise eest Põhja-Eesti Regionaalhaigla labori sekretäri Angelika Skaldinat.

Eesti Arst-Laborantide Seltsi 1965.–1967. aasta tööaruanne

1965. a. valiti 4-liikmeline ühingu juhatus:

1. B. Vurzel esimees
2. J. Isurina esimehe asetäitja
3. V. Orlova sekretär
4. Kohus kassier

1965. a. oli seltsi liikmeid 33,
1967. a. – 37.

1965. a. oktoobris sai Arst-Laborantide Selts iseseisvaks. Enne 1965. a. oli labori arstide jaoks loodud eraldi sektsioon Terapeutide Seltsi koosseisus. Selle perioodi jooksul viidi läbi 5 juhatuse koosolekut, põhiliselt tööplaanide kinnitamine.

Viidi läbi 19 seltsi koosolekut järgmistel teemadel:

Osales keskmiselt ca 25 in. Aprillis 1967. a. viidi läbi ühine koosolek terapeutidega, millel esines professor Baluds ettekandega teemal “Verehüübimissüsteem”.

Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudi dotsent Rõigase loeng oli trihhomoniaasi teemal. Oktoobris rääkis dr Sui laste reumatismi labordiagnostikast.

1966. a. novembris viidi läbi arst-laborantide üleliiduline konverents, millest võtsid osa ka meie vabariigi delegaadid: Vurzel, Orlova, Isurina, Koroljova, Kapral, Grinšpun, Nadler.

Seltsi koosolekul tegid meie delegaadid ettekandeid ja jagasid muljeid konverentsist.

Meie ühingu liikmed esinevad tihti ettekannetega ja teadaannetega teiste

teaduslike seltside koosolekutel, nt terapeutidele esinesid dr Kapral hemosideroosi teemal, dr Isurina, kes kandis ette Leningradi üleliidulise konverentsi tööst.

Hematoloogide konverentsil esinesid: Isurina, Vurzel, Trušina, Kovaljova.

Oleks soovitatav, et ettekandjate ring laieneks ja kõik meie linna ja vabariigi haiglad ja polikliinikud esitaksid huvitavamaid juhte oma tööst.

Mitmed teoreetilised ettekanded juhatavad meid edasise töö juurde.

Praegu on moodustatud hematoloogia arstide ühing, meil peab olema nendega tihe kontakt ning ühised koosolekud. Uuel juhatusel on vaja luua kontakt Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituudi biokeemia sektoriga, teada nende temaatikat ning saada kõik võimalused mõnede uuringute juurutamiseks.

On vaja luua side Tartu laboritega, korraldada väljasõiduistungeid suurtes linnades – Kohtla-Järve, Narva jt.

1965. a. lõpus, siis kui laborantide selts oli veel sektsioonina Arst-Terapeutide Seltsi koosseisus – oli liikmeid 33, viiel oli võlg. 1965. a. lõpuks võlg likvi-

Eesti Arst-Laborantide seltsi koosolekud 1965.–1967. a.

Päevakava:

1	23.10.65	Arst-Laborantide Üleliidulisest pleenumist Moskvast 28.04.65 – Vurzel
2		Terapeutide Seltsist eraldumisest
3		Projektist – laborianalüüside hulga hindamine tööaja ühikutes
4		Arst-laborantide atesteerimisest
5	25.11.65	1. Fibrinogeeni ja tema tähendus kliinikus – Karpulina
6	24.12.65	1. Glükoosi roll organismis ning määramismeetodid – Nadler
7	27.01.66	1. Trihhomonoosist – Rõigas
8	27.02.66	1. Põhialused kasvivate diagnoosimisel – Belevskaja
9	24.03.66	1. Hüübimisvastane süsteem veres, tolerantsus hepariini suhtes – Isurina
		2. Vere fibrinolüütiline aktiivsus – Kohus
10	21.04.66	1. Tsütoloogilise uuringu tähtsus materjalide kaupa – Kapral
		2. Hemosideroos – Sinatova
11	19.05.66	1. Verehüübimisfaktorid – Isurina
12	27.10.66	1. Proovid kõhunäärme ja maksahaiguste diagnoosimiseks – Isurina
		2. Erütroleukoosi juhtumi esitamine – Grinšpun
13	17.11.66	1. Gonorröa laboratoorne diagnostika – Kaganovitš
14	22.12.66	1. Arutelu organisatoorsest küsimusest Üleliidulisel Arst-Laborantide konverentsil 25.11.66 – Vursel
		2. Rasedusega kaasnenud pernitsioosse aneemia juhtum – Vurzel
15	26.01.67	1. Ülevaade VI Üleliidulise Arst-Laborantide konverentsist järgmistes valdkondades: tsütoloogia, tsütokeemia ja tsütogeneetika – Kapral
		2. Tsütoloogilise materjali demonstratsioon Raudtee haigla andmete alusel – Kapral
		3. Ülevaade VI konverentsi koaguloloogia osast – Isurina
16	16.02.67	1. Ülevaade VI Üleliidulise konverentsi fermentoloogia osast – Orlova, Nadler
17	02.03.67	1. Isofermendid – Nadler
18		2. Hemoglobinoopatiad – Grinšpun
19	19.04.67	1. Arst-laborantide seltsi ja Terapeutide Seltsi ühiskoosolek – verehüübimissüsteem – Baluds
20	25.05.67	1. Endogeenne kreatiniini kliirens ja selle tähendus – Šnaider
21	26.10.67	1. Aneemiad – Grinšpun
22	02.11.67	1. Laste reumatismi laboratoorne diagnostika – Sui
		2. Troopilise malaaria juhtumi esitamine – Vassiljeva
23	21.12.67	1. Arst-laborantide juhatuse aruanne ja uue juhatuse valimine – Vurzel
		2. Labori varustatuse olukorrast: laboratoorsed nõud, seadmed, kemikaalid – Izrin, Podolskij

deeriti. Kogu raha anti üle Terapeutide Seltsi laekurile. Terapeutide Seltsi poolt on saadud 12 rubla dr Orlova aruande tabelite koostamiseks.

Alates 1966. a., kui selts sai iseseisvaks, oli kassas liikmemakse summas 80 rubla ja 50 kopikat, Moskvasse üle kantud 30% ehk 26 rubla ja 48 kopikat, jääk 56 rubla 02 kopikat.

Kulud 1966. a. puuduvad.

1967. a. 1. detsembriks on kassas 69 rubla, Moskvasse üle kantud 30% – 24 rubla ja 40 kopikat Seltsi liikmekaartide soetamiseks – 90 kopikat.

Jääk 45 rubla ja 66 kopikat.

Meie arvel

1966. a. on 56 rubla 02 kopikat.

1967. a. 45 rubla 66 kopikat.

Kokku: 101 rubla 68 kopikat 1. detsembriks 1967. a.

Kulusid ei olnud, välja arvatud liikmepiletite soetamine.

Praegu on seltsil 37 liiget, nendest pole tasunud 1967. a. eest 4 inimest ja 1 inimene 1966. a. eest. 🍀

Tõlkinud
Angelika Skaldina